

Historia Zespołu Szkół Samochodowych w Toruniu

Historia samochodówki nierozzerwalnie wiąże się z toruńską budowlanką. To w jej siedzibie, przy dawnej ul. Zjednoczenia 19/25, otwarto w 1949 r. Państwowe 4-letnie Liceum Drogowe. Podlegało ono wówczas Ministerstwu Transportu Drogowego i Lotniczego. Liceum posiadało jeden oddział o specjalności drogi kołowe i mosty. W 1953 r. zmieniono nazwę szkoły na Technikum Drogowe. Jako sublokator w Technikum Budowlanym miało do dyspozycji trzy sale lekcyjne, prawo korzystania z „urządzeń kulturalno – oświatowych” i „pracowni naukowych”. Nauka odbywała się przeważnie na drugą zmianę. Po raz ostatni rekrutacja do Technikum Drogowego na specjalności drogowe odbyła się w roku szkolnym 1954/55.

W roku szkolnym 1955/56 decyzją Departamentu Oświaty Szkolnictwa Zawodowego rozpoczęła naukę klasa pierwsza o specjalnościach typowo samochodowych: remont i obsługa samochodów (1 oddział) oraz eksploatacja i naprawa samochodów (2 oddziały). W ten sposób rozpoczęło swoją działalność Technikum Samochodowe, choć oficjalnie nazwy tej szkoły mogła używać dopiero od 1.09.1958 r. Od tego momentu szkoła funkcjonowała w dokumentach jako Technikum Samochodowe Ministerstwa Oświaty w Toruniu. Toruńska samochodówka, bo tak ją potocznie nazywano, rozpoczęła więc kształcenie techników mechaników o specjalności samochodowej, na podbudowie szkoły podstawowej w 1955 r. Okres kształcenia dla tej szkoły do roku 1959 wynosił 4 lata, później natomiast 5 lat.

Zmiany organizacyjne

W roku szkolnym 1958/59 otwarto przy technikum samochodowym młodzieżowym oddział dla pracujących o specjalności eksploatacja i naprawa samochodów, o 5-letnim cyklu nauczania. Naukę uczniowie pobierali w trybie wieczorowym. W 1960/61 roku utworzono oddział klasy trzeciej dla pracujących, której słuchaczami byli oficerowie i podoficerowie jednostek wojskowych Torunia. Od roku 1964/65 technikum wieczorowe przeszło reorganizację i zaczęło kształcić w cyklu 3 – letnim.

W roku szkolnym 1962/63 szkoła posiadała 16 oddziałów o specjalności „eksploatacja i naprawa samochodów”, w tym: 11 oddziałów młodzieżowych i 5 oddziałów dla pracujących (łącznie z jednym oddziałem filialnym w Brodnicy, w Liceum Ogólnokształcącym, dla pracowników tamtejszej fabryki części samochodowych). Natomiast w roku szkolnym 1963/64 było już 18 oddziałów, w tym: 15 oddziałów młodzieżowych, 3 oddziały dla pracujących już o 3 – letnim cyklu kształcenia. Do roku 1968 sytuacja w zakresie rozwoju organizacyjnego szkoły nie uległa zmianie.

Następne lata to dynamiczny rozwój szkoły powodowany dużym zapotrzebowaniem na wykwalifikowaną kadrę pracowników i postępem w przemyśle motoryzacyjnym.

W roku szkolnym 1968/69 po raz pierwszy odbył się nabór do dwóch pierwszych klas Zasadniczej Szkoły Samochodowej o 3-letnim cyklu nauczania. Przez pierwsze dwa lata kształcenie odbywało się w zawodzie mechanik-kierowca pojazdów samochodowych (od 1983r. zmienia się nazwa zawodu na mechanik pojazdów samochodowych), a od roku szkolnego 1969/70 również w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych. Od 1.09.1970 r. proces kształcenia odbywał się wyłącznie w siedzibie szkoły przy ul. Św. Józefa, wcześniej natomiast – w Zasadniczej Szkole Zawodowej Nr 2 przy ul. Grudziądzkiej 13/15 (dzisiaj PCK). Zasadnicza Szkoła Samochodowa rozwijała się dość prężnie – po paru latach liczyła już od 15 do 17 oddziałów.

Od września 1970 roku rozpoczęło działalność Technikum Samochodowe o specjalności „naprawa i eksploatacja samochodów”, ale o 3 – letnim cyklu nauczania. Była to szkoła dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, wykształconych w zawodach mechanika i elektromechanika pojazdów samochodowych.

W roku szkolnym 1973/74 zaczął działalność nowy typ szkoły – Liceum Zawodowe Nr 3, o 4–letnim cyklu kształcenia w zawodzie mechanik – kierowca pojazdów drogowych. Szkoła ta, oprócz zawodu robotnika wykwalifikowanego, dawała wykształcenie średnie z możliwością zdawania egzaminu dojrzałości. Niestety, jej absolwent nie mógł otrzymać tytułu technika mechanika. Stąd popularność tego typu szkoły sukcesywnie malała, dlatego po ośmiu latach, w roku szkolnym 1978/79, zrezygnowano z dalszego naboru uczniów. Ostatnia grupa absolwentów Liceum Zawodowego opuściła szkolne mury w roku 1980/81. Dla absolwentów liceum, którzy chcieli podnieść swoje kwalifikacje i uzyskać tytuł zawodowy – „technik – mechanik”, działał w latach 1977–79 jeden oddział Policealnego Studium Zawodowego dla Pracujących, utworzony przy technikum wieczorowym.

1 marca 1974r. to data przełomowa dla szkoły – od tego dnia zaczęła funkcjonować nowa nazwa oddająca ówczesny stan rzeczywisty istniejących już pięciu szkół – Zespół Szkół Samochodowych. Od tego czasu do 13 października 1986 roku szkoła samochodowa przy ulicy Św. Józefa 23/35 nosiła taką nazwę. Zmieniono ją 14 października 1986 r. podczas uroczystości z okazji XXX – lecia szkoły, w związku z nadaniem jej imienia gen. J. Bema oraz sztandaru.

Od 2000 r. w wyniku reformy szkolnictwa w Polsce następowały zmiany również w organizacji Zespołu Szkół Samochodowych. W 2002 r. przekształcono ponadpodstawową 3–letnią Zasadniczą Szkołę Samochodową w ponadgimnazjalną Zasadniczą Szkołę Samochodową o nazwie Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 7 oraz ponadpodstawowe Technikum Samochodowe o 5–letnim cyklu nauczania w ponadgimnazjalną szkołę o 4–letnim cyklu kształcenia o nazwie Technikum Nr 7. W 2004 r. dotychczasowe 3–letnie Technikum Samochodowe uległo przekształceniu w szkołę ponadgimnazjalną dla absolwentów szkół zasadniczych - Technikum Uzupełniające Nr 7. Technikum Samochodowe dla Dorosłych (nazwa zmieniała się na przestrzeni lat) przestało istnieć w 2006 r.

Reforma oświaty stawiająca przede wszystkim na kształcenie ogólne spowodowała, że – jak grzyby po deszczu – powstawały licea ogólnokształcące. Niż demograficzny oraz coraz mniejsza ilość ofert na rynku pracy znacznie zmniejszyły nabór do wszystkich typów szkół, zwłaszcza do szkół zawodowych. Z 15 oddziałów szkoły zasadniczej w roku szkolnym 1999/2000 zostało 6 oddziałów w latach następnych, a 7 – w roku szkolnym 2004/2005.

Organizacja szkoły dzisiaj

W roku szkolnym 2015/2016 w Zespole Szkół Samochodowych im. gen. Józefa Bema z siedzibą w Toruniu przy ul. Grunwaldzkiej 25b funkcjonują dwie szkoły:

- Technikum nr 7 kształcące w zawodach: technik pojazdów samochodowych oraz technik mechanik (razem 14 oddziałów, 330 uczniów),
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7 kształcąca w zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych (razem 9 oddziałów 236 uczniów).

W szkole zatrudnionych jest 64 nauczycieli na 70,58 etatów oraz 25 pracowników administracji i obsługi na 24,5 etatach.

Baza szkolna

Na początku swojego istnienia szkoła nie dysponowała własnym budynkiem. Była jedynie sublokatorom Technikum Budowlanego, które mieściło się przy ul. Zjednoczenia 19/25. Zajmowała drugie piętro. Nie miała wówczas w zasadzie żadnego wyposażenia. Ówczesny wizytator Cz. Kozłowski powiedział, że „była to jedna z najbiedniejszych szkół zawodowych, jakie wtedy przejmował resort oświaty od Centralnego Urzędu Szkolnictwa Zawodowego”.

W roku szkolnym 1959/60 warunki pracy pogarszają się jeszcze bardziej po dokwaterowaniu tam Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących. W tej sytuacji ówczesny dyrektor szkoły, R. Kuper, czyni intensywne starania o budowę nowego obiektu na rzecz Technikum Samochodowego. Władze szkolne miały jednak inne pomysły, np. przeniesienie szkoły do Solca Kujawskiego, gdzie znajdowały się Kujawskie Zakłady Naprawy Samochodów, niejako naturalna baza warsztatowa dla szkoły samochodowej. Inna koncepcja mówiła o połączeniu szkoły z Technikum Mechaniczno – Elektrycznym, w związku z realizowaną inwestycją przy ul. Św. Józefa w roku szkolnym 1958/59.

W listopadzie 1961 r. szkoła została przeniesiona do budynku będącego własnością Zgromadzenia O.O. Redemptorystów, przy ul. Św. Józefa 23/35. Ojcowie Redemptoryści wydzierżawili wówczas Technikum Samochodowemu część pomieszczeń. W dniach 11 – 25 listopada dokonano niezbędnych przeróbek adaptacyjnych i od tego czasu przez 32 lata najpierw Technikum Samochodowe, później Zespół Szkół Samochodowych będą miały swoją siedzibę przy ul. Św. Józefa 23/35. Budynek był w czasie użytkowania wielokrotnie remontowany i modernizowany. Warto przy tej okazji wspomnieć choćby o tym, że w roku szkolnym 1986/87 54 uczniów technikum młodzieżowego i wieczorowego, w ramach prac dyplomowych, samodzielnie wyremontowało pomieszczenia piwniczne i urządziło pracownię komputerową. Jej uroczyste otwarcie miało miejsce 5 czerwca 1987 r. Wydarzenie to odbiło się szerokim echem w toruńskiej prasie. W latach 80-tych szkoła osiągnęła zadowalający stan rzeczy - miała do dyspozycji pomieszczenia administracyjno-biurowe, 21 pracowni i sal lekcyjnych, świetlicę, bibliotekę, małą salę gimnastyczną z zapleczem (dwa boiska do koszykówki, jedno do siatkówki i jedno do gry w piłkę ręczną, skocznię w dal i wzwyż oraz rzutnię do kuli), radiowęzeł, pokój nauczycielski, Izbę Pamięci. W roku 1989 szkoła znalazła się w nowej sytuacji. O.O. Redemptoryści – we wrześniu 1989 r. wypowiedzieli, z dniem 30.06.1990 r., umowę najmu pomieszczeń w swoim budynku. W wyniku tego 27.10.1989 r. doszło do wstępnego porozumienia stron. Została wyrażona zgodna wola obu stron, żeby problem rozwiązywać w duchu wzajemnego zrozumienia, wyłącznie drogą rozmów i negocjacji. Wola ta przez obie strony była przez cały czas trwania inwestycji ściśle przestrzegana. Zgromadzenie, rozumiejąc trudną sytuację szkoły i oświaty w Toruniu, wyraziło zgodę, by do czasu wybudowania nowej szkoły Zespół Szkół Samochodowych pozostał w budynku klasztoru, pod warunkiem że do 1 sierpnia 1990 r. zwolni 7 pomieszczeń, w tym bibliotekę i salę gimnastyczną. Zgromadzenie wykazywało dobrą wolę i zrozumienie potrzeb szkoły i młodzieży poprzez kilkakrotną prolongatę terminu opuszczenia budynku. W wyniku powyższych negocjacji 20 listopada 1989 r. Wojewódzka Rada Narodowa podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia do wojewódzkiego planu inwestycji zadania pod nazwą: „Budowa obiektu dydaktycznego dla ZSS” z terminem realizacji od 1 stycznia 1990. Od tego momentu rozpoczął się nowy rozdział historii Zespołu Szkół Samochodowych - po 35 latach szkoła miała mieć nową – swoją – siedzibę. Inwestorami bezpośrednimi byli: od 1.01.1990 do 31.12.1995 – Kuratorium Oświaty w Toruniu, a od 1.01.1996 do zakończenia inwestycji –

Gmina Miasta Toruń. Projekt techniczny wykonało Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Toruniu.

Uroczyste wmurowanie aktu erekcyjnego w obecności przedstawicieli władz miejskich, wojewódzkich, a także Ministerstwa Edukacji Narodowej odbyło się 22 stycznia 1991r. Wykonawcami inwestycji zostali: Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego w Toruniu (16.08.1990 – 31.12.1995) oraz Przedsiębiorstwo Budowlane „Jawor” w Toruniu (od 1.01.1996 do zakończenia inwestycji). Po dwóch niełatwych latach zmagania, dzięki ogromnemu zaangażowaniu wielu ludzi „dobrej woli”, w tym ówczesnego dyrektora szkoły p. Andrzeja Różalskiego, część dydaktyczną oddano do użytku 15 października 1993 r., a 11 lutego 1993 r. oddano do użytku kompleks pracowni samochodowych i elektrycznych. Pierwszy dzwonek w nowej szkole, po zorganizowanej własnymi siłami oraz przy pomocy rodziców i żołnierzy w ciągu jednego dnia przeprowadzce, zabrzmiał 16 października 1993 r. 1 września 1994 r. w nowej siedzibie ZSS odbyła się wojewódzka inauguracja roku szkolnego. Inwestycja nie była jeszcze jednak zakończona – od 7.02. 1992 r. trwała budowa hali sportowej, którą oddano do użytku 5 stycznia 1998 r. Było na co czekać. Powstał piękny i nowoczesny obiekt. Zostało to docenione, ponieważ szkoła otrzymała 20 maja 1998 r. główną nagrodę w konkursie inwestycji oświatowych wykonanych przez gminy naszego województwa w latach 1996-97, przyznaną przez Sejmik Samorządowy Województwa Toruńskiego. Ten ważny etap budowy nowej siedziby został zakończony i uwieńczony uroczystym otwarciem i poświęceniem szkoły przez Ekscelencję Biskupa Ordynariusza A. Suskiego 29 stycznia 1998 r.

Od samego początku zaczęło się „zasiedlanie” budynku i zagospodarowywanie terenów wokół szkoły. 3 listopada 1993 r. ruszyło szkolne radio (opieka M. Podpora, od 1996 - B. Gorczyńska); 16 marca 1994 r. ukazał się pierwszy numer szkolnej gazetki „Klakson” (opieka H. Niezgódka); 26 marca 1996 r. grupa absolwentów przekazała szkole, wykonanego w ramach pracy dyplomowej Fiata 500 Topolino z 1937 r., zwanego pieszczotliwie „myszką” (opieka W. Werner), który stał się wizytówką szkoły; 1 września 1998 r. zaczął funkcjonować szkolny gabinet stomatologiczny, w którym rozpoczęła pracę lek. J. Zielińska – Łuszczek (pracuje do dziś). Ważnym i niejako kończącym ostatecznie etap organizowania życia szkolnego w nowej siedzibie momentem było otwarcie 16 września 1999 r. jednej z najnowocześniejszych w regionie 50 m krytej strzelnicy. Gościem specjalnym uroczystości była mistrzyni olimpijska w strzelaniu sportowym – Renata Mauer.

Kolejną inwestycją na rzecz Zespołu Szkół Samochodowych była budowa nowej stacji diagnostycznej przy ul. Grunwaldzkiej 31, którą ukończono 28 lutego 2001 r. Na tym nie koniec inwestycji. Wkrótce rozpocznie się realizacja zadania pn. „Adaptacja pomieszczeń na warsztaty szkolne wraz z dobudową pawilonu w Zespole Szkół Samochodowych”, które zakończy przeniesienie obiektów szkolnych z terenów będących własnością O.O. Redemptorystów.

W chwili obecnej Zespół Szkół Samochodowych to duży, piękny, nowoczesny budynek (39 pomieszczeń do nauki), położony wśród bujnej zieleni (za którą dwukrotnie szkoła otrzymywała wyróżnienia w konkursach „Toruń Ogrodem” 6.07.2000r. i 21. 09. 2001r.), z dala od miejskiego zgiełku.

Sukcesy „Samochodówki”

W latach 1973 – 2002 działał w szkolny teatr „Melpomena”;

W latach 70-tych dynamiczny rozwój szkolnego kartingu (w roku szkolnym 1972/73 szkolna drużyna kartingowa otrzymała nagrodę tygodnika „Motor”);

1989 r. – w zawodach o Puchar Ministra Oświaty Narodowej sekcja kartingowa zdobyła srebrny medal;

1998 r. – szkoła zdobyła główną nagrodę w kategorii „sale sportowe” konkursu inwestycji oświatowych przyznanej przez Sejmik Samorządowy Województwa Toruńskiego;

1999 r. – zaproszenie orkiestry dętej do uświetnienia Wizyty Apostolskiej Ojca Świętego Jana Pawła II w Toruniu;

2004 r. – szkoła uzyskała certyfikat w Ruchu Czystych Serc Stowarzyszenia Monar w Warszawie;

2004 r. – szkoła uzyskała certyfikat i tytuł „Szkoły z klasą” programu „Gazety Wyborczej” oraz Fundacji Centrum Edukacji Obywatelskiej pod patronatem Prezydenta RP;

2005 r. – szkoła uzyskała I miejsce w szóstej edycji konkursu „Toruń Ogrodem” na najpiękniejsze zielone miejsca w mieście w kategorii „Tereny zieleni wokół obiektów użyteczności publicznej”;

2006 r. - szkoła zajęła I miejsce w konkursie na plenerowy happening zorganizowany w ramach miejskiej akcji „Październik – miesiącem bez uzależnień”;

2008 r. – pozyskanie pawilonu wystawowego Szkolnego Muzeum Motoryzacji;

2011 r. – redaktor Patryk Mikiciuk z ogólnopolskiego kanału telewizji TVN Turbo nakręcił odcinek do swojego cyklu „Legendy PRL-u” w Szkolnym Muzeum Motoryzacji;

2013 r. – szkolna orkiestra dęta została uhonorowana Nagrodą Ministra Dziedzictwa Narodowego i Kultury;

2013 r. – szkolna drużyna zajęła I miejsce w turnieju „Najlepszy w zawodzie – mechanik pojazdów samochodowych”;

2013 r. – szkolna drużyna zajęła I miejsce w Międzyszkolnym Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym;

2014 r.- zajęcie III miejsca w międzynarodowym konkursie SKILLS for the FUTURE organizowanym przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości (nagrada – samochód edukacyjny marki Hyundai);

2015 r. – zajęcie III miejsca w Ogólnopolskich Mistrzostwach „Młody Lakiernik” w Poznaniu;

Od 2006 r. - wysokie miejsca w eliminacjach wojewódzkich do XIII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacji;

Od wielu lat zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe na poziomie 90-95% i jest lepsza niż w województwie i kraju;

Od 42 lat działa nieprzerwanie szkolna orkiestra dęta;

Od 19 lat w szkole działa Szkolne Muzeum Motoryzacji;

Od lat wiele sukcesów sportowych – w zawodach strzeleckich, tenisie stołowym, piłce siatkowej plażowej, w ostatnich czasach również piłce nożnej i piłce koszykowej.